

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська навчальна дисципліна)

Фінансові ризики в суспільстві

Розробник: Яна Дроботя, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
кандидат економічних наук, доцент

Полтава 2023 р.

Назва навчальної дисципліни	Фінансові ризики в суспільстві
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контакти дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Дроботя Яна, кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 15 (приміщення деканату обліку та фінансів) <i>e-mail:</i> iana.drobotia@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	Всі спеціальності
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок управління фінансовими ризиками в суспільстві.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення сутності фінансових ризиків в суспільстві та їх ролі, вивчення цілей та функцій управління фінансовими ризиками суспільства; розгляд методичного інструментарію оцінки та управління фінансовими ризиками в суспільстві; набуття навичок логічного прийняття ризикових фінансових рішень; ознайомлення із сучасними фінансовими технологіями і інструментами, що використовуються у вітчизняній і зарубіжній практиці ризик-менеджменту; набуття навичок використання сучасних механізмів нейтралізації фінансових ризиків в суспільстві

Компетентності:

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.

Результати навчання:

РН 6. Демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях.

РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні аспекти фінансових ризиків та їх роль в житті суспільства.

Тема 2. Інфляційний ризик в житті суспільства.

Тема 3. Кредитний ризик юридичних та фізичних осіб та управління ним.

Тема 4. Податковий ризик юридичних та фізичних осіб.

Тема 5. Операційні ризики юридичних осіб та управління ними.

Тема 6. Інвестиційні ризики юридичних та фізичних осіб та управління ними.

Тема 7. Фінансові ризики спричинені диджиталізацією.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні аспекти фінансових ризиків та їх роль в житті суспільства.

Розвиток теорії ризику в процесі еволюції економічної думки. Сутність фінансового ризику. Умови виникнення ризиків. Класифікація фінансових ризиків. Види ризиків та їх характеристика. Вплив фінансового ризику на суспільство в цілому та на окремих членів суспільства. Необхідність та роль оцінки фінансових ризиків в житті суспільства. Методи обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності. Сутність, цілі та завдання управління фінансовими ризиками підприємства. Функції та механізм управління фінансовими ризиками. Зміст процесу управління фінансовими ризиками підприємства. Системи забезпечення управління фінансовими ризиками підприємства. Система інформаційного забезпечення управління фінансовими ризиками. Система ризик-аналізу фінансової діяльності підприємства. Система ризик-планування фінансової діяльності підприємства. Система ризик контролінгу фінансової діяльності підприємства.

Тема 2. Інфляційний ризик в житті суспільства. Інфляційний ризик як систематичний ризик суспільства. Вплив інфляційного ризику на суспільство та окремих членів даного суспільства. Чинники, що провокують інфляційний ризик. Методи оцінки та управління інфляційним ризиком.

Тема 3. Кредитний ризик юридичних та фізичних осіб та управління ним. Кредитний ризик як систематичний та несистематичний ризик суспільства. Вплив кредитного ризику на суспільство та окремих членів даного суспільства. Чинники, що провокують кредитний ризик юридичних та фізичних осіб. Методи оцінки та управління кредитним ризиком.

Тема 4. Податковий ризик юридичних та фізичних осіб. Податковий ризик як систематичний ризик суспільства. Вплив податкового ризику на суспільство та окремих членів даного суспільства. Чинники, що провокують податковий ризик. Методи оцінки та управління податковим ризиком.

Тема 5. Операційні ризики юридичних осіб та управління ними. Операційні ризики юридичних осіб як несистематичні ризики. Вплив операційних ризиків на юридичних та фізичних осіб. Чинники, що провокують операційні ризики юридичних осіб. Методи оцінки та управління операційними ризиками юридичних осіб.

Тема 6. Інвестиційні ризики юридичних та фізичних осіб та управління ними. Інвестиційні ризики в житті суспільства як систематичні та несистематичні ризики. Чинники, що провокують інвестиційні ризики юридичних та фізичних осіб. Методи оцінки та управління інвестиційними ризиками юридичних і фізичних осіб.

Тема 7. Фінансові ризики спричинені диджиталізацією. Фінансові ризики суспільства спричинені диджиталізацією як систематичні та несистематичні ризики. Чинники, що провокують фінансові ризики спричинені диджиталізацією. Методи оцінки та управління фінансовими ризиками спричиненими диджиталізацією.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма ЗС бд2021				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб.	с.р.	
Тема 1. Теоретичні аспекти фінансових ризиків та їх роль в житті суспільства.	12	2	2	-	8
Тема 2. Інфляційний ризик в житті суспільства.	12	2	2	-	8
Тема 3. Кредитний ризик юридичних та фізичних осіб та управління ним.	12	2	2	-	8
Тема 4. Податковий ризик юридичних та фізичних осіб.	13	2	2	-	9
Тема 5. Операційні ризики юридичних осіб та управління ними.	13	2	2	-	9
Тема 6. Інвестиційні ризики юридичних та фізичних осіб та управління ними.	13	2	2	-	9
Тема 7. Фінансові ризики спричинені диджиталізацією.	15	4	2	-	9
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота для заочної форми навчання)	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	-	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Денна форма навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (глосарій)	
РН 6	17	10	5	7	7	4	50
РН 13	18	10	2	10	7	3	50
Разом	35	20	7	17	14	7	100

Політика виставлення балів

Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Денна форма навчання

Форми контролю знань успішності ЗВО	Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
- розв'язування тестів (тести передбачені по всіх темах)	<p>від 0 до 1 балів:</p> <p>- 1 бал – у випадку забезпечення 30-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>0 балів – у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %, що свідчить про фрагментарні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та фрагментарні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p>

<p>опитування (опитування передбачене по всіх темах)</p>	<p>від 0 до 5 балів:</p> <p>5 балів – у випадку чіткої, повної відповіді з означеної теми та відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>4 бали - у випадку змістовної відповіді з означеної теми та часткових відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>3 бали - у випадку змістовної відповіді з означеної теми без відповідей на додаткові питання, що свідчить про часткові вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та часткові вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>2 бали - у випадку нечіткої відповіді з означеної теми та часткових неповних відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про часткові вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та часткові вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>1 бал – у випадку нечіткої відповіді з значними помилками у відповіді, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань з означеного питання, що свідчить про фрагментальні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях.</p> <p>0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання</p>
<p>контрольна робота (в кінці семестру передбачено виконання підсумкової контрольної роботи) (виставляється окремою позицією в журналі)</p>	<p>від 0 до 17 балів:</p> <p>17 балів - за умови повних відповідей на теоретичні питання та вірного, повного розв'язання задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>16 балів - за умов деяких незначних неточностей у викладенні теоретичних питань або розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>15-14 балів - за умови незначних неточностей у викладенні теоретичних питань та у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>13-12 балів - за умови з неточностей в одному із теоретичних питань та незначних неточностей у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>11-10 балів – за умови з неточностей в обох теоретичних питаннях та незначних неточностей у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>9-8 балів - за умови значних неточностей у теоретичних питаннях та помилках у розв'язках задачі, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>7-5 балів – за умови значних неточностей у теоретичних питаннях та помилках у розв'язках задачі, що свідчить про часткові вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та часткові вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>4-3 бали - за умови фрагментарних знань теоретичних питань та розв'язку задачі із значними методологічними помилками;</p> <p>2-1 бали - за умови значних неточностей при викладенні теоретичних питань та відсутності розв'язку задачі, що вказує на наявність фрагментарних знань при викладенні теоретичних питань та розв'язку задачі.</p> <p>0 балів – у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач і теоретичних питань</p>

<p>виконання вправ на практичних заняттях (виконання вправ передбачене по 3 та 5 темах)</p>	<p>від 0 до 10 балів: 10-8 балів - у випадку правильного розв'язання задач та належного її оформлення, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 7-5 балів - у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, що свідчить про часткові вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та часткові вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 4-1 бал - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, що свідчить про фрагментальні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та фрагментальні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи (реферат) – здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр</p>	<p>від 0 до 14 балів: 14-13 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 12-11 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача; 8, 7 балів у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 10-9 балів – у випадку захисту роботи зі незначними недоліками в оформленні чи змісті, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 8-7 балів - у випадку захисту роботи зі незначними недоліками в оформленні та змісті, неповних, нечітких відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про часткові вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та часткові вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 6-5 балів - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, фрагментарних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про фрагментальні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та фрагментальні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 4-3 бали - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату та неповному розкриттю обраної теми, що свідчить про фрагментальні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. 2-1 бали – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про фрагментальні вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. 0 балів – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи (глосарій) формування глосарію передбачено по всіх темах</p>	<p>від 0 до 1 балів 1 бал - у випадку змістовного оформлення поняття, що свідчить про вміння демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях та вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 0 балів – у випадку відсутності поняття.</p>

Форма семестрового контролю знань ЗВО згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (глосарій)	
Тема 1. Теоретичні аспекти фінансових ризиків та їх роль в житті суспільства.	5	-	1	17	14	1	7
Тема 2. Інфляційний ризик в житті суспільства.	5	-	1			1	7
Тема 3. Кредитний ризик юридичних та фізичних осіб та управління ним.	5	10	1			1	17
Тема 4. Податковий ризик юридичних та фізичних осіб.	5	-	1			1	7
Тема 5. Операційні ризики юридичних осіб та управління ними.	5	10	1			1	17
Тема 6. Інвестиційні ризики юридичних та фізичних осіб та управління ними.	5	-	1			1	7
Тема 7. Фінансові ризики спричинені диджиталізацією.	5	-	1			1	7
Контрольна робота							
Виконання завдань самостійної роботи (глосарій)					14	14	
Разом	35	20	7	17	14	7	100

Шкала оцінювання ЄКТС та національна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Дроботя Я. А. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2019. 160 с.
2. Куцик П. О., Васильців Т. Г., Сороківський В. М., Стефаняк В. І., Сороківська М. В., Управління фінансовими ризиками: навч. посібник. Львів: Раст-7. 2016. 318 с.
3. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с.
4. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» /З.Д. Калініченко . Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
5. Шклярук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Київ: Персонал, 2019. 494 с.
6. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017. № 2163-VIII. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.
7. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.
8. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 №2346-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>.
9. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003. № 851-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15/ed20030522>.
10. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017. 2155-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>.
11. Про стимулювання розвитку цифрової економіки України: Закон України від 15.07.2021. 1667-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.

12. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

13. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням: Постанова Правління Національного банку України від 05.11.2014 № 705. / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text>.

Допоміжні

1. Дроботя Я. А. Нетрадиційні банківські послуги та фінансові ризики пов'язані з ними: реалії України, міжнародний досвід. *Вісник Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. Харків: ХНАУ. 2018. № 1. С. 31-40.

2. Дроботя Я. А. Глобалізація та інтеграція: фінансові ризики і переваги від залучення іноземного банківського капіталу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. 2018. № 22. С. 789-793. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018.pdf>.

3. Дроботя Я. А. Управління матеріальними запасами з використанням теорії управління фінансовими ризиками. *Вісник Мукачівського державного університету «Економіка та суспільство»*. Мукачево. 2019. № 20. С. 627-634. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

4. Дроботя Я. А. Інвестиційні ризики в діяльності сучасних сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Серія «Економіка»*. 2020. Том 25. Випуск 3(82). С. 109-113.

5. Дроботя Я. А., Собчишин В. М., Гаращенко В. О. Фінансовий ризик незбалансованої ліквідності: оцінка та управління. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2020. № 1. С. 32-42.

6. Собчишин В. М., Дроботя Я. А. Управління фінансовою стійкістю підприємства: зміст, етапи та напрями. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. Вінниця. 2019. № 6 (46). С. 121-129.

7. Дроботя Я. А. Історичний аспект фінансового ризику. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма). Полтава: ПДАА. 2019 р. С. 156-158.

8. Дроботя Я. А. Методи оцінки ймовірності втрати конкурентних переваг. *Імплементация інновацій обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку сучасного бізнесу*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (18 квітня, 2019 р.), Харків ХДУХТ.

9. Дроботя Я. А. Чинники забезпечення конкурентних переваг суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Дмитра Мусійовича Фесенка (23 квітня 2019 р.) Полтава, ПДАА.

10. Дроботя Я. А. Аспекти ризику в еволюції форм грошей. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 квітня 2019 р.). Херсон: ХНТУ. С. 623-625.

11. Дроботя Я. А. Забезпечення конкурентних переваг шляхом управління несистематичними фінансовими ризиками на підприємстві. *Науково-практична*

конференція професорсько-викладацького складу академії (16-17 травня 2019), Полтава: ПДАА. С.332-334.

12. Дроботя Я. А., Гаращенко В. О. Вплив ризику незбалансованої ліквідності на діяльність сільськогосподарського підприємства. *Фінанси, банківська система та страхування: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці України: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (02-03 березня 2020 р.)*, ДДАЕУ. С. 9-10.

13. Дроботя Я. А., Краснікова О. М., Собчишин В. М. Місце фінансового ризику у фінансовій безпеці підприємства. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (13 березня 2020 р.)*, Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. С. 145-147.

14. Дроботя Я. А. Фінансова звітність як індикатор фінансової безпеки підприємства. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (24 березня 2020 р.)*, Полтава. С. 82-84.

15. Дроботя Я. А. Управління фінансовими ризиками з використанням логістики як інновація підтримки конкурентоспроможності підприємства. *Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності: збірник наукових праць за матеріалами II міжнародної науково-практичної інтернет конференції (10 квітня 2020 р.)*. Дніпро: Юрсервіс. С. 227-229.

16. Дроботя Я. А. Управління інвестиційним ризиком з метою забезпечення фінансово-економічного потенціалу сільськогосподарського підприємства. *Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство: матеріали IX всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих учених (16-17 квітня 2020 р.)*, Бердянськ: Талком. С. 87-90.

17. Дроботя Я. А. Управління оборотним капіталом: балансування між ліквідністю, прибутком, ризиком. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (28 квітня 2020 р.)*, Херсон: Вишемирський В.С. С. 694-695.

18. Дроботя Я. А. Фінансові ризики банківської діяльності. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених присвяченої 100-річчю з часу заснування Полтавської державної аграрної академії (29 жовтня 2020 р.)*, Полтава. С. 60-62.

19. Дроботя Я. А. Банківський бізнес в умовах цифрового суспільства. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: матеріали I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Київ, (15 березня 2021 року)*, Київ. С. 138-139.

20. Дроботя Я. А. Роль фінансових ризиків в житті суспільства. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році, м. Полтава, (14 травня 2021 р.)*, Полтава. С. 83-85.

21. Дроботя Я. А., Левченко Г. В. Кредитування аграріїв: ризики для банків. *Теоретичні та практичні засади забезпечення сталого агровиробництва та соціально-економічного розвитку сільських територій в умовах інноваційної економіки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Полтава, (20 травня 2021 р.)*, Полтава. С.119-121.

22. Дроботя Я. А., Левченко Г. В. Управління банківськими ризиками. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, (28-29 квітня 2021 р.), Херсон. С. 406-408.

23. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Зоря С. П. Фінансові ризики сучасного суспільства. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава (27 жовтня 2022 р.), Полтава: ПДАУ, С. 873-875. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13764>

24. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Мінімізація фінансових ризиків під час здійснення кредитних операцій комерційного банку. *Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції*: збірник тез VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Дубляни, (7-8 грудня 2022 року). Дубляни, 2022 С. 45-47. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13765>.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
2. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Сайт державного комітету статистики України: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> .
5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.